

Encyclical of the Holy Synod of the Hierarchy of the Church of Greece on Marriage

As you have been informed, just a few days ago, that is, on January 23, 2024, the Hierarchy of the Church of Greece, which is the Supreme Authority of our Church, convened to study the issue that has arisen in our days, that is, the establishment of the “civil marriage” of homosexuals, with all the consequences this brings to family law.

The hierarchy sufficiently discussed this issue with responsibility and sobriety, proving once again its unity, and then unanimously decided the things that had been announced as due.

One of her decisions was to inform her faithful, who wanted to hear her decisions and positions. Within this context, the Hierarchy addresses all of you to articulate the truth about this serious matter.

1. The work of the Church, throughout the centuries, is twofold, i.e., theological, by confessing her faith, as revealed by Christ and lived by her Saints, and pastoral, by shepherding people to live in Christ.

This work of hers can be seen in the Holy Bible and in the decisions of the Ecumenical and Local Synods, which established conditions for the Orthodox faith and sacred rules, which define the boundaries within which all its members, Clergy, Monks and Laymen, must move.

Thus, the Church shepherds, i.e., heals people’s spiritual illnesses so that Christians live in communion with Christ and their brothers, get rid of selfishness, and develop philanthropy and charity, that is, selfish, selfish love to become selfless love.

2. God loves all people, just and unjust, good and bad, saints and sinners; this is what the Church also does. After all, the Church is a spiritual Hospital that heals people without excluding anyone, as shown by the parable of the Good Samaritan, which Christ told (Luk. i’, 3037).

Hospitals and doctors do the same for physical ailments. When doctors operate on people, no one can claim that they do not have love.

But people respond differently to this love of the Church; some want it, and others don’t. The sun sends its rays to all creation, but some are illuminated, and others burn, and this depends on the nature of those who receive the sun’s rays.

Thus, the Church loves all her baptized children and all people who are God’s creations, young and old, single and married, Clergy, Monks and Laymen, scientists and non-scientists, princes and princesses, heterosexuals and homosexuals, and practices philanthropy her love, it is enough, of course, that they want it and live in the Church.

3. The Theology of the Church on Marriage is derived from the Holy Bible, the teachings of the Fathers of the Church, and the arrangement of the sacrament of marriage.

In the book of Genesis, it is written: “And God created man, in the image of God he created him, male and female he created them. And he blessed them saying, “Increase and multiply and fill the

earth and subdue it and be the chief of the fish of the sea and the fowls of the sky and all the animals and all the earth and all the creeping things that creep on the earth” (Gen., 1, 2728).

This means that “the duality of the two natures and their complementarity are not social inventions, but are provided by God”; “the sanctity of the union of man and woman refers to the relationship between Christ and the Church”; “Christian Marriage is not a simple agreement of cohabitation, but a sacred Sacrament, through which the man and the woman receive the Grace of God to proceed towards their deification”; “the father and the mother are integral elements of childhood and adult life”.

The entire theology of Marriage is clearly seen in the sequence of the Mystery of Marriage, in the rites and the wishes. In this Mystery, the union of man and woman is heralded in Christ Jesus, with the necessary conditions.

The results of Marriage in Christ are the creation of a good marriage and family, the birth of children as the fruit of the love of the two spouses, man and woman, and their connection with church life. The non-existence of children without the responsibility of the spouses does not break the marriage in Christ.

The Christian traditional family consists of a father, mother, and children, and in this family, the children grow up knowing motherhood and fatherhood, which will be essential elements in their later development.

On the other hand, as seen in the “*Euchologion*” of the Church, there is a clear connection between the Mysteries of Baptism, Anointing, Marriage, Confession, and Holy Communion of the Body and Blood of Christ. Any breakdown of this connection creates ecclesiastical problems.

Therefore, we are baptized and anointed to partake of the Body and Blood of Christ. The Wedding takes place so that the spouses and the family can participate in the Mystery of the Eucharist and partake of the Body and Blood of Christ. Any breakdown of this relationship of the Mysteries constitutes secularization.

The Church is based on this Tradition, which was given by God to the Saints, and cannot accept any other form of Marriage, much less the so-called “homosexual marriage”.

4. In an empowered State, the State, with its organized bodies, has the authority to draw up bills and pass laws so that in society, there is unity, peace, and love.

The Church, however, is an ancient institution; it has centuries-old traditions, it participates in all the trials of the people from time to time, it played a decisive role in its freedom, as can be seen from history, the oldest and the most recent, and everyone must stand with respect, whom they proclaim from time to time.

After all, all the lords, apart from a few exceptions, are its members by virtue and power. The Church neither co-states nor opposes but states according to God and shepherds all. That is why he has a particular reason to be respected.

On the subject of the so-called “political marriage of homosexuals”, the Holy Synod not only cannot remain silent, but must speak out of love and charity for all.

That is why the Hierarchy of the Church of Greece, in its recent unanimous and unifying decision, for reasons which it justified, declared that “it is diametrically opposed to the proposed bill.”

And this clear decision is based on the fact that “the initiators of the bill and those who agree to it promote the abolition of fatherhood and motherhood and their transformation into neutral parenthood, the disappearance of the roles of both sexes within the family and place above the interests of future children the sexual choices of homosexual adults”.

Furthermore, the establishment of “child adoption” “condemns future children to grow up without a father or mother in an environment of confusion of parental roles,” leaving an open window for the so-called “surrogate pregnancy,” which will provide incentives “for the exploitation vulnerable women” and altering the sacred institution of the family.

The Church, which must express the will of God and guide its members orthodoxly, cannot accept all these because otherwise, it will betray its mission. And it does this not only out of love for its members but also out of love for the State itself and its institutions so that they contribute to society and contribute to its unity.

We accept, of course, the rights of people, which move within permissible limits, in combination with their obligations. Still, the legalization of absolute “entitlement,” which is the deification of rights, provokes society itself.

5. The Church is interested in the family, the cell of the Church, society, and the Nation.

The State must also support this, as it is understood in the current Constitution that “the family as the foundation of the maintenance and promotion of the Nation, as well as Marriage, motherhood, and childhood, are under the protection of the State” (no. 21).

According to the Statutory Charter of the Church of Greece, which is a law of the State (590/1977), “the Church of Greece cooperates after the State, in matters of common interest such as... the exaltation of the institution of marriage and the family” (no. 2).

Thus, we urge the State to deal with the Demographic problem “which is evolving into a bomb ready to explode” and is the pre-eminent national issue of our time, the solution of which is undermined by the bill to be passed, and we call on it to support the large families that offer a lot to society and the Nation.

All of the above, the Hierarchy of the Church of Greece announces to all its members “with a sense of pastoral responsibility and love”, because not only the so-called “homosexual marriage” is a subversion of Christian Marriage and the institution of the traditional Greek family, changing the standards, but also because homosexuality has been condemned by the entire church tradition, beginning with the Apostle Paul (Rom. 1, 2432), and is dealt with by repentance, which is a change of lifestyle.

All of the above, the Hierarchy of the Church of Greece announces to all its members “with a sense of pastoral responsibility and love” because not only the so-called “homosexual marriage” is a subversion of Christian Marriage and the institution of the traditional Greek family, changing the standard the her, but also because homosexuality has been condemned by the entire church

tradition, beginning with the Apostle Paul (Rom. 1, 2432), and is dealt with by repentance, which is a change of lifestyle.

It is understood, of course, that the basic principle exists that, while the Church condemns every sin as distancing man from the Light and the love of God, at the same time, it loves every sinner because he too has the “image of God” and can to reach “likeness”, if cooperation in the Grace of God.

The Holy Synod addresses this responsible word to you, the blessed Christians, its members, and to all those who await its word, because the Church “tells the truth in love” (Eph. 4, 15) and “loves in truth”. (2 John 1, 1).

- † **IERONYMOS of Athens, President**
 - † **Seraphim of Karystias and Skyros**
 - † **Eustathius of Monemvasia and Sparta**
 - † **Alexios of Nicaea**
 - † **Chrysostomos of Nicopolis and Preveza**
 - † **Theokletos of Hierissa**
 - † **Panteleimon of Maroneia and Komotina**
 - † **Kitrous and Katerinis Georgios**
 - † **Maximus of Ioannina**
 - † **Elassonos Chariton**
 - † **Amfilochius of Thera, Amorgos and Nisona**
 - † **Nikiforos of Gortynos and Megalopolis**
 - † **Damascene of Aetolia and Acarnania**
- The Chief Secretary**
Archim. Ioannis Karamouzis

Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περί τοῦ Γάμου

Ὅπως ἔχετε ἐνημερωθῆ, μόλις πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες, δηλαδή τὴν 23ῃ Ἰανουαρίου 2024, συνῆλθε ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού εἶναι ἡ Ἀνωτάτη Ἀρχὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, γιὰ νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα πού ἀνέκυψε στίς ἡμέρες μας, δηλαδή τὴν θέσπιση τοῦ «πολιτικοῦ γάμου» τῶν ὁμοφυλοφίλων, μέ ὅλες τίς συνέπειες πού ἐπιφέρει αὐτό στό οἰκογενειακό δίκαιο.

Ἡ Ἱεραρχία συζήτησε ἐπαρκῶς τὸ θέμα αὐτό μέ ὑπευθυνότητα καὶ νηφαλιότητα, ἀποδεικνύοντας γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά τὴν ἐνότητά της, καὶ στὴν συνέχεια ὁμόφωνα ἀποφάσισε τὰ δέοντα πού ἔχουν ἀνακοινωθῆ.

Μιὰ ἀπὸ τίς ἀποφάσεις πού ἔλαβε εἶναι νὰ ἐνημερώσῃ τὸ πλήρωμά της, τὸ ὅποιο θέλει νὰ ἀκούσῃ τίς ἀποφάσεις της καὶ τίς θέσεις της. Μέσα στό πλαίσιο αὐτό, ἡ Ἱεραρχία ἀπευθύνεται πρὸς ὅλους ἐσᾶς, γιὰ νὰ διατυπώσῃ τὴν ἀλήθεια γιὰ τὸ σοβαρὸ αὐτό θέμα.

1. Τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, εἶναι διπλό, δηλαδή θεολογικό, μέ τὸ νὰ ὁμολογῆ τὴν πίστη της, ὅπως τὴν ἀποκάλυψε ὁ Χριστὸς καὶ τὴν ἔζησαν οἱ Ἅγιοί της, καὶ ποιμαντικό, μέ τὸ νὰ ποιμαίνῃ τοὺς ἀνθρώπους στὴν κατὰ Χριστὸν ζωή.

Αὐτὸ τὸ ἔργο της φαίνεται στὴν Ἁγία Γραφή καὶ στίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων, οἱ ὁποῖες θέσπισαν ὅρους γιὰ τὴν ὀρθόδοξη πίστη καὶ ἱερούς κανόνες, πού καθορίζουν τὰ ὅρια μέσα στὰ ὁποῖα πρέπει νὰ κινοῦνται ὅλα τὰ μέλη της, Κληρικοί, Μοναχοὶ καὶ Λαϊκοί.

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία ποιμαίνει, δηλαδή θεραπεύει τίς πνευματικὲς ἀσθένειες τῶν ἀνθρώπων, ὥστε οἱ Χριστιανοὶ νὰ ζοῦν σὲ κοινωνία μέ τὸν Χριστὸ καὶ τοὺς ἀδελφούς τους, νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὴν φιλαυτία καὶ νὰ ἀναπτυχθῆ ἡ φιλοθεΐα καὶ ἡ φιланθρωπία, δηλαδή ἡ ἰδιοτελής, φίλαυτη ἀγάπη νὰ γίνῃ ἀνιδιοτελής ἀγάπη.

2. Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, δικαίους καὶ ἀδίκους, ἀγαθοὺς καὶ κακοὺς, ἀγίους καὶ ἁμαρτωλοὺς· αὐτὸ κάνει καὶ ἡ Ἐκκλησία. Ἄλλωστε, ἡ Ἐκκλησία εἶναι πνευματικὸ Νοσοκομεῖο πού θεραπεύει τοὺς ἀνθρώπους, χωρὶς νὰ ἀποκλείῃ κανέναν, ὅπως δείχνει ἡ παραβολὴ τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου, τὴν ὁποία εἶπε ὁ Χριστὸς (Λουκ. ι', 3037).

Τὸ ἴδιο κάνουν καὶ τὰ νοσοκομεῖα καὶ οἱ ἰατροὶ γιὰ τίς σωματικὲς ἀσθένειες. Ὅταν οἱ ἰατροὶ κάνουν χειρουργικὲς ἐπεμβάσεις στοὺς ἀνθρώπους, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι δὲν ἔχουν ἀγάπη.

Ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι ἀνταποκρίνονται διαφορετικὰ σὲ αὐτὴν τὴν ἀγάπη τῆς Ἐκκλησίας· ἄλλοι τὴν ἐπιθυμοῦν καὶ ἄλλοι ὄχι. Ὁ ἥλιος ἀποστέλλει τίς ἀκτῖνες του σὲ ὅλη τὴν κτίση, ἄλλοι ὅμως φωτίζονται καὶ ἄλλοι καίγονται, καὶ αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν φύση αὐτῶν πού δέχονται τίς ἡλιακὲς ἀκτῖνες.

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία ἀγαπᾷ ὅλα τὰ βαπτισθέντα παιδιά της καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πού εἶναι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, μικροὺς καὶ μεγάλους, ἀγάμους καὶ ἐγγάμους, Κληρικούς, Μοναχοὺς καὶ Λαϊκοὺς, ἐπιστήμονες καὶ μὴ, ἄρχοντες καὶ ἀρχομένους, ἑτεροφύλους καὶ ὁμοφυλοφίλους, καὶ ἀσκεῖ τὴν φιλάνθρωπη ἀγάπη της, ἀρκεῖ, βέβαια, νὰ τὸ θέλουν καὶ οἱ ἴδιοι καὶ νὰ ζοῦν πραγματικὰ στὴν Ἐκκλησία.

3. Ἡ Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας γιά τόν Γάμο ἀπορρέει ἀπό τήν Ἁγία Γραφή, τήν διδασκαλία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί τήν διάταξη τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου.

Στό βιβλίό τῆς Γενέσεως γράφεται: «Καί ἐποίησεν ὁ Θεός τόν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν, ἄρσεν καί θήλυ ἐποίησεν αὐτούς. Καί εὐλόγησεν αὐτούς λέγων· ἀξάνεσθε καί πληθύνεσθε καί πληρώσατε τήν γῆν καί κατακυριεύσατε αὐτήν καί ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καί τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καί πάντων τῶν κτηνῶν καί πάσης τῆς γῆς καί πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπί τῆς γῆς» (Γεν., 1, 2728).

Αὐτό σημαίνει ὅτι «ἡ δυαδικότητα τῶν δύο φύσεων καί ἡ συμπληρωματικότητά τους δέν ἀποτελοῦν κοινωνικές ἐπινοήσεις, ἀλλά παρέχονται ἀπό τόν Θεό»· «ἡ ἱερότητα τῆς ἔνωσης ἄνδρα καί γυναίκα παραπέμπει στήν σχέση τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας»· «ὁ χριστιανικός Γάμος δέν εἶναι ἀπλή συμφωνία συμβίωσης, ἀλλά ἱερό Μυστήριό, διά τοῦ ὁποῦ ὁ ἄνδρας καί ἡ γυναίκα λαμβάνουν τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ γιά νά προχωρήσουν πρὸς τήν θέωσή τους»· «ὁ πατέρας καί ἡ μητέρα εἶναι συστατικά στοιχεῖα τῆς παιδικῆς καί τῆς ἐνήλικης ζωῆς».

Ὅλη ἡ θεολογία τοῦ Γάμου φαίνεται καθαρά στήν ἀκολουθία τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου, στά τελούμενα καί τίς εὐχές. Σ' αὐτό τό Μυστήριό ἡ ἔνωση ἄνδρός καί γυναικός ἱερολογεῖται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μέ τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις.

Τά ἀποτελέσματα τοῦ ἐν Χριστῷ Γάμου εἶναι ἡ δημιουργία καλῆς συζυγίας καί οἰκογενείας, ἡ γέννηση παιδιῶν, ὡς καρποῦ τῆς ἀγάπης τῶν δύο συζύγων, ἄνδρα καί γυναίκα, καί ἡ σύνδεσή τους μέ τήν ἐκκλησιαστική ζωή. Ἡ μή ὑπαρξη παιδιῶν χωρίς τήν εὐθύνη τῶν συζύγων, δέν διασπᾷ τήν ἐν Χριστῷ συζυγία.

Ἡ χριστιανική παραδοσιακή οἰκογένεια ἀποτελεῖται ἀπό πατέρα, μητέρα καί παιδιά, καί σέ αὐτήν τήν οἰκογένεια τά παιδιά ἀναπτύσσονται, γνωρίζοντας τήν μητρότητα καί τήν πατρότητα πού θά εἶναι ἀπαραίτητα στοιχεῖα στήν μετέπειτα ἐξέλιξή τους.

Ἐξ ἄλλου, ὅπως φαίνεται στό «Εὐχολόγιο» τῆς Ἐκκλησίας, ὑπάρχει σαφέστατη σύνδεση μεταξύ τῶν Μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Χρίσματος, τοῦ Γάμου, τῆς Ἐξομολογήσεως καί τῆς Θείας Κοινωνίας τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Κάθε διάσπαση αὐτῆς τῆς σύνδεσης δημιουργεῖ ἐκκλησιολογικά προβλήματα.

Ἐπομένως, βαπτίζομαστε καί χριόμαστε γιά νά κοινωνήσουμε τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Γίνεται ὁ Γάμος ὥστε οἱ σύζυγοι καί ἡ οἰκογένεια νά συμμετέχουν στό Μυστήριό τῆς θείας Εὐχαριστίας καί νά κοινωνοῦν τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Κάθε διάσπαση τῆς σχέσεως αὐτῆς τῶν Μυστηρίων συνιστᾷ τήν ἐκκοσμίκευση.

Ἡ Ἐκκλησία βασίζεται σέ αὐτήν τήν Παράδοση, πού δόθηκε ἀπό τόν Θεό στούς Ἁγίους, καί δέν μπορεῖ νά ἀποδεχθῆ κάθε ἄλλη μορφή Γάμου, πολλῶ δέ μᾶλλον τόν λεγόμενο «ὁμοφυλοφιλικό γάμο».

4. Σέ ἕνα εὐνομούμενο Κράτος ἡ Πολιτεία μέ τά συντεταγμένα ὄργανά της ἔχει τήν ἀρμοδιότητα νά καταρτίξῃ νομοσχέδια καί νά ψηφίξῃ νόμους, ὥστε στήν κοινωνία νά ὑπάρχῃ ἐνότητα, εἰρήνη καί ἀγάπη.

Ἡ Ἐκκλησία, ὅμως, εἶναι θεσμός ἀρχαιότατος, ἔχει διαχρονικές παραδόσεις αἰώνων, συμμετέχει σέ ὅλες τίς κατά καιρούς δοκιμασίες τοῦ λαοῦ, συνετέλεσε ἀποφασιστικά στήν ἐλευθερία του, ὅπως φαίνεται ἀπό τήν ἱστορία, τήν παλαιότερη καί τήν πρόσφατη, καί πρέπει ὅλοι νά στέκονται μέ σεβασμό, τόν ὁποῖο κατά καιρούς διακηρύσσουν.

Ἄλλωστε καί ὅλοι οἱ ἄρχοντες, ἐκτός ἀπό μερικές ἐξαιρέσεις, εἶναι δυνάμει καί ἐνεργεῖα μέλη της. Ἡ Ἐκκλησία οὔτε συμπολιτεύεται οὔτε ἀντιπολιτεύεται, ἀλλά πολιτεύεται κατά Θεόν καί ποιμαίνει ὅλους. Γι' αὐτό καί ἔχει ἰδιαίτερο λόγο πού πρέπει νά γίνεται σεβαστός.

Στό θέμα τοῦ λεγομένου «πολιτικοῦ γάμου τῶν ὁμοφυλοφίλων», ἡ Ἱερά Σύνοδος ὄχι μόνον δέν μπορεῖ νά σιωπήσῃ, ἀλλά πρέπει νά ὁμιλήσῃ, ἀπό ἀγάπη καί φιλανθρωπία σέ ὅλους.

Γι' αὐτό ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στήν πρόσφατη ἀπόφασή της μέ ὁμόφωνο καί ἐνωτικό τρόπο, γιά λόγους τούς ὁποίους αἰτιολόγησε, δήλωσε ὅτι «εἶναι κάθετα ἀντίθετη πρὸς τό προωθούμενο νομοσχέδιο».

Καί αὐτή ἡ σαφής ἀπόφασή της στηρίζεται στό ὅτι «οἱ ἐμπνευστές τοῦ νομοσχεδίου καί οἱ συνευδοκοῦντες σέ αὐτό προωθοῦν τήν κατάργηση τῆς πατρότητας καί τῆς μητρότητας καί τήν μετατροπή τους σέ οὐδέτερη γονεϊκότητα, τήν ἐξαφάνιση τῶν ρόλων τῶν δύο φύλων μέσα στήν οἰκογένεια καί θέτουν πάνω ἀπό τά συμφέροντα τῶν μελλοντικῶν παιδιῶν τίς σεξουαλικές ἐπιλογές τῶν ὁμοφυλοφίλων ἐνηλίκων».

Ἐπί πλέον, ἡ θέσπιση τῆς «υἰοθεσίας παιδιῶν» «καταδικάζει τά μελλοντικά παιδιά νά μεγαλώνουν χωρίς πατέρα ἢ μητέρα σέ ἓνα περιβάλλον σύγχυσης τῶν γονεϊκῶν ρόλων», ἀφήνοντας δέ ἀνοικτό παράθυρο γιά τήν λεγόμενη «παρένθητη κύηση», πού θά δώσῃ κίνητρα «γιά τήν ἐκμετάλλευση εὐάλωτων γυναικῶν» καί ἀλλοίωση τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογενείας.

Ὅλα αὐτά ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία πρέπει νά ἐκφράζῃ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί νά καθοδηγῇ ὀρθόδοξα τά μέλη της, δέν μπορεῖ νά τά ἀποδεχθῇ, διότι διαφορετικά θά προδώσῃ τήν ἀποστολή της. Καί τό κάνει αὐτό ὄχι μόνον ἀπό ἀγάπη στά μέλη της, ἀλλά ἀπό ἀγάπη καί στήν ἴδια τήν Πολιτεία καί τούς θεσμούς της, ὥστε νά προσφέρουν στήν κοινωνία καί νά συντελοῦν στήν ἐνότητά της.

Ἀποδεχόμαστε, βέβαια, τά δικαιώματα τῶν ἀνθρώπων τά ὁποῖα κινοῦνται σέ ἐπιτρεπτά ὄρια, σέ συνδυασμό μέ τίς ὑποχρεώσεις τους, ἀλλά ἡ νομιμοποίηση τοῦ ἀπολύτου «δικαιωματισμοῦ», πού εἶναι θεοποίηση τῶν δικαιωμάτων, προκαλεῖ τήν ἴδια τήν κοινωνία.

5. Ἡ Ἐκκλησία ἐνδιαφέρεται γιά τήν οἰκογένεια, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τό κύτταρο τῆς Ἐκκλησίας, τῆς κοινωνίας καί τοῦ Ἔθνους.

Σέ αὐτό πρέπει νά συντείνῃ καί ἡ Πολιτεία, ὅπως διαλαμβάνεται στό ἰσχύον Σύνταγμα ὅτι «ἡ οἰκογένεια ὡς θεμέλιο τῆς συντήρησης καί προαγωγῆς τοῦ Ἔθνους, καθὼς καί ὁ Γάμος, ἡ μητρότητα καί ἡ παιδική ἡλικία τελοῦν ὑπό τήν προστασία τοῦ Κράτους» (ἄρ. 21).

Σύμφωνα δέ μέ τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού εἶναι νόμος τοῦ Κράτους (590/1977), «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συνεργάζεται μετά τῆς Πολιτείας, προκειμένου περὶ θεμάτων κοινῶν ἐνδιαφέροντος ὡς... τῆς ἐξυψώσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογενείας» (ἄρ. 2).

Έτσι, προτρέπουμε τήν Πολιτεία νά προβῆ στήν ἀντιμετώπιση τοῦ Δημογραφικοῦ προβλήματος «πού ἐξελίσσεται σέ βόμβα ἔτοιμη νά ἐκραγεῖ» καί εἶναι τό κατ' ἐξοχήν ἐθνικό θέμα τῆς ἐποχῆς μας, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίλυση ὑπονομεύεται ἀπό τό πρός ψήφιση νομοσχέδιο, καί τήν καλοῦμε νά ὑποστηρίξη τίς πολύτεκνες οἰκογένειες πού προσφέρουν πολλά στήν κοινωνία καί τό Ἔθνος.

Όλα τά ἀνωτέρω ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνακοινώνει σέ ὅλα τά μέλη της «μέ αἴσθημα ποιμαντικῆς εὐθύνης καί ἀγάπης», διότι ὄχι μόνο ὁ λεγόμενος «γάμος τῶν ὁμοφυλοφίλων» εἶναι ἀνατροπή τοῦ Χριστιανικοῦ Γάμου καί τοῦ θεσμοῦ τῆς πατροπαράδοτης ἑλληνικῆς οἰκογένειας, ἀλλάζοντας τό πρότυπό της, ἀλλά καί διότι ἡ ὁμοφυλοφιλία ἔχει καταδικαστῆ ἀπό τήν σύνολη ἐκκλησιαστική παράδοση, ἀρχῆς γενομένης ἀπό τόν Ἀπόστολο Παῦλο (Ρωμ. α', 2432), καί ἀντιμετωπίζεται μέ τήν μετάνοια, ἡ ὁποία εἶναι ἀλλαγὴ τρόπου ζωῆς.

Ἐννοεῖται, βέβαια, ὅτι ὑφίσταται ἡ βασική ἀρχή ὅτι, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία καταδικάζει τήν κάθε ἀμαρτία ὡς ἀπομάκρυνση τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τό Φῶς καί τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, συγχρόνως ἀγαπᾷ τόν κάθε ἀμαρτωλό, διότι καί αὐτός ἔχει τό «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καί μπορεῖ νά φθάσῃ στό «καθ' ὁμοίωσιν», ἐάν συνεργήσῃ στήν Χάρη τοῦ Θεοῦ.

Αὐτόν τόν ὑπεύθυνο λόγο ἀπευθύνει ἡ Ἱερά Σύνοδος σέ σᾶς, τούς εὐλογημένους Χριστιανούς, τά μέλη της, καί σέ ὅλους ὅσοι ἀναμένουν τόν λόγο της, διότι ἡ Ἐκκλησία «ἀληθεύει ἐν ἀγάπῃ» (Ἐφ. δ', 15) καί «ἀγαπᾷ ἐν ἀληθείᾳ» (Β' Ἰω. α', 1).

† Ὁ Ἀθηνῶν **Ι Ε Ρ Ω Ν Υ Μ Ο Σ**, Πρόεδρος
† Ὁ Καρυστίας καί Σκύρου Σεραφεῖμ
† Ὁ Μονεμβασίας καί Σπάρτης Εὐστάθιος
† Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
† Ὁ Νικοπόλεως καί Πρεβέζης Χρυσόστομος
† Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὀρους καί Ἀρδαμερίου Θεόκλητος
† Ὁ Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς Παντελεήμων
† Ὁ Κίτρους καί Κατερίνης Γεώργιος
† Ὁ Ἰωαννίνων Μάξιμος
† Ὁ Ἐλασσῶνος Χαρίτων
† Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων Ἀμφιλόχιος
† Ὁ Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Νικηφόρος
† Ὁ Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας Δαμασκηνός

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης